

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Skélpál Árpád*

Cím: *Angyal-földi Könyvesárda*

Forrás: *Népszava*

Brest

(Helv)

1935. XI. 24.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

655.42

Hely

Idő

"1935"

Személy

Helyszám

Angyal-földi könyvesárda

Kezdetben vala a „Sörszanatórium” és az emberek itták a sört. Aztán jött az „Autószalón” és az emberek autót vásároltak — hitelbe. Utóbb jött az „Ugye-bár”, az emberek nevettek és bementek mulatni. Aztán „Ice-bár” alakult és a fagyaltosok megháztak. És amikor már minden kezdett rosszulmenni, akkor megnyílt a „Könyvesárda” és egy másuttán nyíltak a kapualjakban, az autószalónok, a fagyaltosok és az automatabüfék helyén a — könyvesboltok.

Eleinte azért nyíltak, mert az embereknek nem volt munkájuk, tehát olvastak. Utóbb azért nyíltak, mert az embereknek nem volt mit enniük, tehát néhány fillérért megváltak könyveiktől. Ma azután, amikor se munka, se ennicáló, a könyvesboltokra is elkövetkezett a hét szük esztendő. Néhány már becsukott, néhány otthagya a kapualját és az élelmesebbek kezdik anyagukat bélyeggyűjteményekkel és régiségekkel „fölfriissíteni”.

A csárda költője

A „Könyvesárda” azonban ma is áll. Olyan helyen, ahol eddig csak szatócsüzlet, tejcsarnok és trafik tudott megmaradni, ahol jó nagy távolságban még iskola sincs, az

Angyal-földön — várja a vevőket. És ha már csárda, akkor legyen cégére is. A tulajdonosa ugyanis azt tartja, hogyha a jó bornak nem is kell cégér, annál inkább kell az olcsó könyvnek és hívogató versikével írta tele kirakatát. Az egyik így szól:

Nem ég ecet a lámpában,
Főthi úti könyvesárdában.
Nincs réz icce, nincs cimbalmos,
A könyvesárda nem is hangos.
Mégis sokan idejárnak,
Népei a Pest-Budának.
Szépen, csendben böngészgetnek,
Két fillérért könyvet vesznek.
Várjuk Önt is várva-várva:
Lépjön be a könyvesárdába.

Az ilyen hívogatásnak ki tudna ellenállni?

A könyvesárda tulajdonosának nem ez az egyetlen költői alkotása. Nem kell sokat kérni, hogy elmondjon mégeggyet:

Könyvesárda az ideádom,
Olyan, mint egy üde álom,
Mit keresek, megtalálom,
Olyan olcsón, hogy csodálom.

— Persze afféle üzletes költő vagyok — mondja —, de melyik költő nem üzletes ma!

Egy félóra a könyvesárdában meggyőződött, hogy nem ezek a verssek, hanem a könyvesárda látoga-

tói azok, akik miatt érdemes volt idejönnöm.

A csárda látogató

Egy rongyosruhács, rövidlátó ember válogat a könyvek között.

— Nem jöttek új memoárok? — kérdezi.

— De igen, kérem! — és eléraknak két német és egy francia könyvet.

— Rendes vevőnk — súgja az egyik alkalmazott. — Mindig csak memoárokat keres. Itt lakik a Népszállóban.

Egy munkásember Gorkij „Anyja” című művét keresi. Megkapja. Boldog.

Egy keménykalapos, prémgalléros kövér úr („Egy nagy gyár pénzbeszedője” — súgják) visszahoz két „sárga” könyvet és valami detektív-történetet keres.

Egy kisfiú képeslapokat keres, amelyben történeti képek vannak.

— A tanár úr kiadta, hogy gyűjt-

suk és ragasszuk föl az ilyen képeket!

Bejön egy idős asszony és „valami orvosi tanácsadót” kér.

— A nővéremnek hasgatásai vannak. Ha valami olcsó könyvből lehetne rá valami jó házi-szert találni...

Egy nagyobbacska diák Körösi Csoma Sándorról keres „valamit”. Egy tanonc „Abessziniáról” szóló könyvet keres.

— Van itt a közelben egy tanonc, szintén jó vevőnk — mondja az alkalmazott. — Az állandóan nyelve-

ket tanul saját szorgalmából. Angol, francia, német és latin nyelvtant vett. Már mindegyikből tanult valamit.

A könyvesbolt lelke egy fiatal leány. Ő a főnök helyettese. Ő mondja:

Többnyire tudjuk már, hogy ki mit keres. Megismerjük a gyűjtőket, azok rendszerint idősebb, bogaras emberek. Van olyan, aki vicclapokat gyűjt, van olyan, aki öreg folyóiratokat keres, sokan művészeti katalógusok iránt érdeklődnek. Sokan vannak, akik éppen csak olvasni akarnak. Ezek vannak a legtöbben. A legtöbb néhány fillérért „valami izgalmasat” akar...

— A fiatalok is?

— A tanoncok rendszerint valami tudományost, utazást vagy másfélét keresnek. A diákok olyan könyvet, amiről éppen tanulnak. Az elegáns urak azok az „Exfeleség”-t és hasonlót keresik...

Angyal-föld

Egy munkásember jön be. Csupa szénpor az arca. Hóna alatt egy csomag, kezében kis táská:

— Vesznek könyvet?

— Tessék mutatni!

A kis táskából négy könyv kerül elő. Két Jókai-kötet, egy Molnár Ferenc és egy Berlitz angol nyelv-könyv.

— Mennyiért adja?

— Egy pengő húsz fillér! Tecik tudni, egész délelőtt szemet hordtam a pincébe és ezzel a négy könyvvel fizettek és egy ócska kabátot adtak. A kabátot elvise-

tem, a könyv helyett jobb lesz a pénz. Hét gyerek van otthon.

A négy könyv egypengőért ottmaradt a „könyvesárdá“-ban.

Lassan nyílik az ajtó, öreg anyóka tipeg be:

— Van álmoskönyv?

— Van, néni!ke!

— Akkor nézze meg, lelkem, hogy mit jelent fehérszakállas emberrel civakodni! Nincs benne? Ejnye, ejnye. Mind rosszak ezek a mai álmoskönyvek. Nekem volt egy nagyon jó öreg álmoskönyvem eszióval, de a gyerekeim szétszedték... Ejnye, ejnye. Pedig elég messziről jöttem...

Kitipeg a néni és elbotorkál a Tüzér ucca felé.

Az uccán két elemista leányka sillabizálja a kirakatverset, a csatagos kocsiúton két tanonc ládákkal megrakott kézikocsit húz, a szomszéd kapualjban két asszony beszélget a drágaságról, egy pinceablakból nagy cirnos macska mászik elő és végigszalad a gyalogjárón. A rongyos, rövidlátó ember kezében Napoleon Szent Ilona-szigeti naplójával kijön a könyvesárdából és megindul a Népszálló felé...

Szélpál Arpád.